

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 026-02/22-01/3
URBROJ: 613-01-01-22-1

Zagreb, 14. siječnja 2022.

**OBAVIJEST O OBVEZI SASTAVLJANJA, DOSTAVLJANJA
I OBJAVI FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2021. ZA:**

- **POLITIČKE STRANKE**
- **NEZAVISNE ZASTUPNIKE**
- **NEZAVISNE VIJEĆNIKE**

Prema odredbi članka 52. **Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu** (Narodne novine 29/19 i 98/19), **političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici**¹ dužni su sastavljati financijski izvještaj (za izvještajno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca) na način koji je prema propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija propisan za neprofitne organizacije koje vode dvojno odnosno jednostavno knjigovodstvo, ovisno o vrijednosti imovine i visini ostvarenih prihoda u godini koja prethodi godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji.

Prema odredbama članka 2. **Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija** (Narodne novine 121/14), na **političke stranke** odnose se odredbe o vođenju poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija. Sukladno navedenom te Uputi Ministarstva financija od 30. prosinca 2021. (za izradu i predaju financijskih izvještaja neprofitnih organizacija za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.), na političke stranke ne primjenjuju se odredbe spomenutog Zakona koje se odnose na sastavljanje i predaju financijskih izvještaja, odnosno političke stranke ne predaju financijske izvještaje FINA-i. Način vođenja, upis, promjena podataka i brisanje iz Registra propisani su odredbama članaka 33. – 36. te članka 46. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

SASTAVLJANJE I DOSTAVLJANJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2021.

Financijski izvještaji sastavljaju se u skladu sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (financijsko izvještavanje propisano je odredbama članaka 28. – 32. navedenog Zakona).

¹ Prema odredbama članka 2., točaka 1. i 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, „nezavisni zastupnik” znači zastupnik izabran s neovisne liste i zastupnik nacionalnih manjina izabran s liste koju su predložili birači ili udruge nacionalnih manjina, a „nezavisni vijećnik” znači član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača.

Oblik i sadržaj financijskih izvještaja i izjave o neaktivnosti, razdoblja za koja se financijski izvještaji sastavljaju te obveza i rokovi njihova podnošenja propisani su Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Financijske izvještaje za 2021., s propisanim prilogima, političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici dužni su dostaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, **unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja**², u roku od 60 dana od dana isteka izvještajnog razdoblja.

Rok za dostavu financijskih izvještaja za 2021. je **utorak, 1. ožujka 2022.** (zadnji dan zaprimanja izvještaja u propisanom roku). U nastavku se navode financijski izvještaji sa sastavnim dijelovima, obveznici sastavljanja te institucije kojima se predaju.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI* SA SASTAVNIM DIJELOVIMA	OBVEZNICI SASTAVLJANJA	PREDAJU SE – Državnom uredu za reviziju – Državnom izbornom povjerenstvu
bilanca (obrazac BIL-NPF)		
izvještaj o prihodima i rashodima (obrazac PR-RAS-NPF)		
bilješke uz financijske izvještaje (Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima) Opisna, brojučana ili kombinirana dopuna podataka uz financijske izvještaje.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ politička stranka ➤ nezavisni zastupnik 	
godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima (obrazac G-PR-IZ-NPF) Nositelj neovisne liste, odnosno liste grupe birača ne može umjesto nezavisnog vijećnika sastaviti navedeni izvještaj jer neovisna lista, odnosno lista grupe birača prestaje s aktivnostima nakon izbora.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nezavisni vijećnik 	unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja (za čije je vođenje, održavanje i upravljanje nadležno Državno izborno povjerenstvo)
bilješke (Bilješke uz godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima) Dopuna podataka uz financijski izvještaj; potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do odstupanja u odnosu na ostvarenje iz prethodne godine.		
godišnji program rada	<ul style="list-style-type: none"> ➤ politička stranka ➤ nezavisni zastupnik ➤ nezavisni vijećnik 	
financijski plan Obveznici dvojnog knjigovodstva dužni su financijski plan sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ politička stranka ➤ nezavisni zastupnik ➤ nezavisni vijećnik 	
program rada za mandatno razdoblje	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nezavisni zastupnik ➤ nezavisni vijećnik (ako nije dostavljen prije, odnosno na početku mandata) 	

² Prema odredbi članka 2., točke 12. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, informacijski sustav za nadzor financiranja znači računalni program putem kojega političke stranke, nezavisni zastupnici, nezavisni vijećnici te osobe ovlaštene za zastupanje neovisnih lista, nositelji lista grupe birača i kandidati te predstavnik organizacijskog odbora dostavljaju nadležnim tijelima financijske izvještaje i druga propisana izvješća i podatke te putem kojeg se propisana izvješća objavljuju na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI* SA SASTAVNIM DIJELOVIMA	OBVEZNICI SASTAVLJANJA	PREDAJU SE – <i>Državnom uredu za reviziju</i> – <i>Državnom izbornom povjerenstvu</i>
<p><i>izvješće o donacijama primljenima tijekom godine sa specificiranim podacima o fizičkim i pravnim osobama koje su dale donacije (osobno ime, odnosno naziv i adresa te OIB), datumu uplate donacije, odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije, odnosno tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na potvrdi te o vrsti pojedine donacije (obrazac IZ-D-RPA)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ politička stranka ➤ nezavisni zastupnik ➤ nezavisni vijećnik 	

* moguće promjene zbog primjene jednostavnog odnosno dvojnog knjigovodstva

Obrasci financijskih izvještaja i upute za popunjavanje objavljuju se na mrežnim stranicama Državnog ureda za reviziju (<https://www.revizija.hr/o-nama/stranke-zastupnici-vijecnici/fi-obraci/1340>), Ministarstva financija (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/neprofitne-organizacije/financijsko-izvjestavanje/116>) i FINA-e (www.fina.hr).

Obrasci financijskih izvještaja s propisanim prilogima se popunjavaju/učitavaju unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva (<https://www.izbori.hr/site/>). Za pristup navedenom informacijskom sustavu potrebni su korisničko ime i lozinka koju dodjeljuje Državno izborno povjerenstvo (zahtjev za dodjelu korisničkog imena i lozinke za pristup objavljen je na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva <https://www.izbori.hr/site/nadzor-financiranja/redovito-financiranje/nadzor-redovitog-financiranja-politickih-aktivnosti-1999/1999>). Način unosa u informacijski sustav za nadzor financiranja godišnjeg financijskog izvještaja s propisanim prilogima također je, između ostalog, propisan i Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

Državno izborno povjerenstvo omogućit će **Državnom uredu za reviziju** preuzimanje financijskih izvještaja sa sastavnim dijelovima odmah nakon unosa podataka u navedeni informacijski sustav.

OBJAVA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2021.

Prema odredbama članka 62. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, godišnji financijski izvještaji političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih vijećnika, zajedno s propisanim prilogima, javni su dokumenti, a njihovu objavu je **dužno osigurati Državno izborno povjerenstvo na svojim mrežnim stranicama**, od prvog radnog dana od dana njihove dostave Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Godišnji financijski izvještaji s propisanim prilogima trajno se pohranjuju u informacijskom sustavu za nadzor financiranja i **javno su dostupni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva na lako pretraživ način po različitim osnovama, u strojno čitljivom i otvorenom obliku**. Podaci sadržani u prilogima godišnjeg financijskog izvještaja, a koji se odnose na adrese fizičkih osoba donatora te na adrese fizičkih osoba primatelja sadržanih u izvješću o troškovima izborne promidžbe se ne objavljuju.

Godišnje financijske izvještaje s propisanim prilogima političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici dužni su **trajno čuvati u izvorniku**.

POLITIČKE STRANKE KOD KOJIH JE DOŠLO DO STATUSNIH PROMJENA ILI SU PRESTALE DJELOVATI

Prema odredbama članka 52., stavaka 4., 5. i 6. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, **u slučajevima prestanka političke stranke** prema odredbama Zakona kojim se uređuje osnivanje političkih stranaka, ako je politička stranka brisana iz Registra političkih stranaka, dužna je sastaviti godišnji financijski izvještaj s datumom koji prethodi datumu brisanja iz Registra političkih stranaka i dostaviti ga Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, najkasnije u roku od 60 dana od dana pravomoćnosti rješenja o brisanju iz Registra.

Kod **statusnih promjena političkih stranaka**, političke stranke kod kojih je došlo do statusnih promjena dužne su sastaviti godišnje financijske izvještaje s datumom koji prethodi datumu nastanka statusne promjene na način koji je prema propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija propisan kod statusnih promjena neprofitnih organizacija i dostaviti ih Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, najkasnije u roku od 60 dana od datuma nastanka statusne promjene. Navedene godišnje financijske izvještaje potpisuje osoba koja je bila odgovorna za poslovanje političke stranke do dana koji prethodi datumu brisanja iz Registra političkih stranaka odnosno datumu statusne promjene.

Također, prema mišljenju Ministarstva pravosuđa i uprave, politička stranka dužna je dovršiti sve transakcije na žiroračunu i zatvoriti žiroračun do prestanka rada političke stranke prema odredbama Zakona o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06), odnosno do pravomoćnosti rješenja o brisanju iz Registra političkih stranaka.

PRESTANAK MANDATA NEZAVISNIH ZASTUPNIKA I NEZAVISNIH VIJEĆNIKA

Prema odredbama članaka 16., 17. i 52. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici **koji nakon isteka mandata nisu ponovno izabrani** za nezavisnog zastupnika odnosno nezavisnog vijećnika **ili im mandat prestane prije isteka vremena na koje su izabrani** dužni su:

- **U roku od 90 dana od dana konstituiranja novog saziva Hrvatskoga sabora odnosno predstavničkog tijela jedinice samouprave³ odnosno prestanka mandata prije isteka vremena na koje su izabrani** zatvoriti poseban račun za redovito financiranje svoje djelatnosti.

³ Jedinica samouprave, prema odredbi članka 2., točke 6. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, znači jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

- **U istom roku neutrošena financijska sredstva dobivena iz državnog proračuna odnosno proračuna jedinice samouprave** za redovito godišnje financiranje njihove djelatnosti, kao i novčani iznos knjigovodstvene vrijednosti imovine⁴ nabavljene sredstvima dobivenim iz državnog proračuna odnosno proračuna jedinice samouprave za redovito godišnje financiranje njihove djelatnosti, vratiti u državni proračun odnosno proračun jedinice samouprave (iznimno, mogu imovinu nabavljenu sredstvima dobivenim iz državnog proračuna odnosno proračuna jedinice samouprave za redovito godišnje financiranje njihove djelatnosti vratiti na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske odnosno jedinici samouprave).
- U istom roku neutrošena financijska sredstva dobivena iz donacije** vratiti donatorima razmjerno doniranim iznosima ili donirati za opće društvene potrebe.⁵ Udio sredstava za financiranje redovite političke djelatnosti primljenih iz proračuna odnosno dobivenih iz donacija u preostalim neutrošenim financijskim sredstvima određuje se razmjerno uplaćenom iznosu.
- **U roku od osam dana od dana zatvaranja posebnog računa za redovito godišnje financiranje** dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu i Državnom uredu za reviziju potvrdu banke o zatvaranju računa (u istom roku podatke o zatvaranju posebnog računa unijeti u informacijski sustav za nadzor financiranja).
 - **Sastaviti godišnji financijski izvještaj s datumom koji prethodi datumu zatvaranja posebnog računa za redovito financiranje svoje djelatnosti** i dostaviti ga Državnom izbornom povjerenstvu i Državnom uredu za reviziju, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, najkasnije u roku od 30 dana od dana zatvaranja posebnog računa za redovito financiranje svoje djelatnosti.

Ako nezavisnom zastupniku odnosno nezavisnom vijećniku **mandat prestane prije isteka vremena na koje je izabran zbog smrti**, sva preostala sredstva na posebnom računu za redovito godišnje financiranje uplaćuju se u državni proračun odnosno u proračun jedinice samouprave, a imovina nabavljena sredstvima s tog računa stavlja se na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske odnosno jedinici samouprave.

MIROVANJE MANDATA NEZAVISNIH ZASTUPNIKA I NEZAVISNIH VIJEĆNIKA

Prema odredbama članaka 16. i 17. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici **nisu dužni zatvoriti poseban račun za redovito financiranje svoje djelatnosti** u slučaju mirovanja mandata, **a u slučaju zatvaranja posebnog računa** za vrijeme mirovanja mandata **dužni su** preostala sredstva na posebnom računu odnosno vrijednost imovine ili imovinu nabavljenu iz tih sredstava rasporediti na isti način kao i nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici koji nakon isteka mandata nisu ponovno izabrani za nezavisnog zastupnika odnosno nezavisnog vijećnika ili im mandat prestane prije isteka vremena na koje su izabrani.

Ako nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici za vrijeme mirovanja mandata nisu zatvorili poseban račun za redovito financiranje svoje djelatnosti, ne smiju za vrijeme mirovanja mandata koristiti sredstva s tog računa.

⁴ Prema odredbi članka 17., stavka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, knjigovodstvena vrijednost imovine utvrđuje se sukladno propisima o neprofitnom računovodstvu kao razlika nabavne vrijednosti i ispravka vrijednosti izračunanog prema stopama propisanim za izračun amortizacije dugotrajne imovine u neprofitnom računovodstvu.

⁵ Opće društvene potrebe znače kulturne, znanstvene, odgojno-obrazovne, zdravstvene, humanitarne, sportske, vjerske, ekološke i druge opće korisne svrhe za fizičke i pravne osobe.

Obveza sastavljanja i dostavljanja godišnjeg financijskog izvještaja iz članka 52., stavka 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu odnosi se i na nezavisne zastupnike i nezavisne vijećnike koji su zatvorili poseban račun u slučaju mirovanja mandata.

ODRICANJE OD PRAVA NA REDOVITO GODIŠNJE FINANCIRANJE IZ PRORAČUNA NEZAVISNIH ZASTUPNIKA I NEZAVISNIH VIJEĆNIKA

Prema odredbama članka 8. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici **mog**u se odreći prava na redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna odnosno proračuna jedinice samouprave **pisanom izjavom koja se dostavlja Odboru za Ustav, Poslovník i politički sustav Hrvatskoga sabora odnosno predstavničkom tijelu jedinice samouprave te Državnom izbornom povjerenstvu i Državnom uredu za reviziju**. Navedena pisana izjava dostavlja se Državnom izbornom povjerenstvu i Državnom uredu za reviziju **unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja**.

Sadržaj pisane izjave dodatno je pojašnjen stavcima 3., 4. i 5. navedenog članka Zakona:

- Nezavisni zastupnik odnosno nezavisni vijećnik koji je otvorio poseban račun za redovito godišnje financiranje, a koji ne ostvaruje prihode za redovito godišnje financiranje iz drugih zakonom dopuštenih izvora, dužan je u roku od 60 dana od dana podnošenja izjave zatvoriti poseban račun za redovito financiranje svoje djelatnosti te preostala sredstva odnosno vrijednost imovine ili imovinu nabavljenu iz tih sredstava rasporediti na način propisan člankom 17. Zakona.
- Ako nezavisni zastupnik odnosno nezavisni vijećnik ne ostvaruje prihode za redovito godišnje financiranje iz drugih zakonom dopuštenih izvora, dužan je to navesti u izjavi.
- Nezavisni zastupnik odnosno nezavisni vijećnik koji nema pravo na financiranje iz proračuna do isteka proračunske godine u kojoj je izjavu podnio i za tu proračunsku godinu ne može je povući, a financijska sredstva koja pripadaju tom nezavisnom zastupniku odnosno nezavisnom vijećniku za tu proračunsku godinu ostaju u državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave.

U slučaju mirovanja mandata ili prestanka mandata prije isteka vremena na koje je izabran, **izjava nezavisnog zastupnika odnosno nezavisnog vijećnika ne obvezuje njegova zamjenika**. Na zamjenika koji se želi odreći prava na redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna ili proračuna jedinice samouprave na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 8. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.

EVIDENCIJE O POLITIČKIM STRANKAMA I NEZAVISNIM VIJEĆNICIMA

Poslove vođenja evidencije o političkim strankama i nezavisnim vijećnicima zastupljenima u predstavničkim tijelima jedinica samouprave kao povjerene poslove državne uprave obavljaju upravna tijela županija odnosno Grada Zagreba, do uspostave jedinstvenog registra jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Jedinice lokalne samouprave dužne su dostaviti pisanu obavijest upravnom tijelu županije o svakoj promjeni podataka iz evidencije, najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka promjene (**navedene evidencije, promjene odnosno ažurirane evidencije dostavljaju se Državnom uredu za reviziju na e-adresu: politicke.aktivnosti@revizija.hr**).

Sadržaj i način vođenja evidencije o političkim strankama i nezavisnim vijećnicima zastupljenim u predstavničkim tijelima jedinica samouprave te obrazac evidencije propisani su Pravilnikom o sadržaju, načinu vođenja i obrascu evidencije o političkim strankama i nezavisnim vijećnicima zastupljenim u predstavničkim tijelima jedinica samouprave (Narodne novine 14/20).

ADMINISTRATIVNE I PREKRŠAJNE SANKCIJE

Odredbama članaka 63. – 64. te 87. – 94. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma propisane su administrativne i prekršajne sankcije. O utvrđenim povredama navedenog Zakona, u okviru svojeg djelokruga, Državni ured za reviziju, između ostalog, dužan je obavijestiti nadležno državno odvjetništvo.

GLAVNI DRŽAVNI REVIZOR

mr. Ivan Klešić, dipl. oec., v. r.